II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 6 december 1983

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het EEG-Verdrag (IV/33.099 — Schlegel/CPIO)

(Slechts de teksten in de Engelse en de Franse taal zijn authentiek)

(83/622/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap,

Gelet op Verordening nr. 17 van de Raad van 6 februari 1962, eerste verordening over de toepassing van de artikelen 85 en 86 van het EEG-Verdrag (1), laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van Griekenland, en met name op de artikelen 2, 4, 6 en 8,

Gelet op het verzoek om een negatieve verklaring overeenkomstig artikel 2 van Verordening nr. 17, op 16 februari 1983 bij de Commissie ingediend door Schlegel Corporation te New York (Schlegel) en Compagnie des produits industriels de l'ouest SA te Nantes (CPIO), betreffende een overeenkomst tot mededeling van know-how van 10 december 1979,

Gezien de aanmelding overeenkomstig artikel 4, lid 1, van Verordening nr. 17, op 20 mei 1980 door Schlegel en CPIO bij de Commissie van een overeenkomst van 10 december 1979 betreffende de aankoop en het gebruik van een produkt dat door Schlegel wordt geleverd voor de fabricage van afdichtingen voor motorvoertuigen,

Gezien het besluit van de Commissie van 28 juli 1983 om de procedure in te leiden,

Gezien de bekendmaking (2) van het essentiële gedeelte van het verzoek en de aanmelding overeenkomstig artikel 19, lid 3, van de genoemde Verordening nr. 17,

Na raadpleging van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities,

Overwegende hetgeen volgt :

I. DE FEITEN

(1) Schlegel is fabrikant van rubber- en plasticprodukten en vervaardigt afdichtingen voor motorvoertuigen die worden gebruikt rond deuropeningen, vensters of andere openingen. Schlegel heeft een nieuw produkt ontwikkeld, de „wire carrier", samengesteld uit metaal en textiel, dat is ontworpen om afdichtingen voor motorvoertuigen te versterken. Met de afdichtingen die „wire carrier" bevatten kunnen autofabrikanten gebruik maken van de methode van bevestiging door montage op flenzen en is een meer geautomatiseerd produktieproces mogelijk.

(2) CPIO, een volledige dochtermaatschappij van de Régie Renault, is voornamelijk producent van gegoten onderdelen uit rubber en plastic. CPIO kocht bij Schlegel eerst complete standaardafdichtingen waarin reeds „wire carrier" was verwerkt. CPIO is sedertdien zelf met de produktie van afdichtingen begonnen en maakte voor de produktie van afdichtingen voor auto's gebruik van „wire carrier" en know-how van Schlegel ; de „wire carrier" werd overigens

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.
(2) PB nr. C 208 van 4. 8. 1983, blz. 7.

gefabriceerd volgens de door CPIO verlangde specificaties. Deze know-how voor de produktie van afdichtingen was voor CPIO een nieuwe technologie, waartoe deze onderneming zonder medewerking van Schlegel geen toegang had gehad.

A. De overeenkomst tot mededeling van know-how

(3) De overeenkomst tot mededeling van know-how werd op 10 december 1979 gesloten voor een periode van 7 jaar. Bij deze overeenkomst verleent Schlegel aan CPIO een niet-exclusief recht om zijn methoden en produktieprocédés voor de vervaardiging van afdichtingen voor automobielen (Schlegel-know-how) te gebruiken tegen periodieke betaling van rechten. Op grond van deze overeenkomst en een wijziging daarvan van 5 april 1983, heeft CPIO het recht, afdichtingen waarin Schlegel-know-how is verwerkt in alle EEG-landen te vervaardigen en in de gehele wereld te verkopen.

B. De overeenkomst inzake de aankoop en het gebruik van Schlegel-„wire carrier"

(4) Schlegel en CPIO kwamen voorts op 10 december 1979 overeen dat CPIO gedurende een periode van 5 jaar, beginnend op 1 april 1980, voor de produktie van haar afdichtingen voor motorvoertuigen uitsluitend Schlegel-„wire carrier" moet gebruiken en kopen. Deze verplichting vervalt evenwel indien en voor zover uitsluitend om technische redenen welke door Schlegel zijn erkend, „wire carrier" geen bruikbaar produkt ter versterking van afdichtingen is, of CPIO's klanten voor afdichtingen in hun automobielen geen gebruik maken van de methode van bevestiging door montage op flenzen.

Indien Schlegel de „wire carrier" niet levert, is CPIO onmiddellijk vrij bij anderen te kopen en indien levering door Schlegel langere tijd uitblijft, heeft CPIO het recht de overeenkomst op te zeggen. Schlegel is vrij „wire carrier" aan andere klanten in Frankrijk of elders te verkopen. CPIO is vrij de „wire carrier" aan derden in de Europese Economische Gemeenschap door te verkopen. De door CPIO aangekochte „wire carrier" is echter voornamelijk ontworpen voor verwerking door CPIO in afdichtingen voor auto's. CPIO heeft niet de verplichting de verkoop van „wire carrier" als afzonderlijk goed te bevorderen.

(5) Partijen zijn overeengekomen dat de overeenkomst inzake mededeling van know-how niet afhangt van de rechtsgeldigheid van de overeenkomst inzake aankoop en gebruik van „wire carrier".

C. De markt

(6) Schlegel, wiens totale omzet in 1982 ... US-dollar (1) bedroeg, bezit een aantal Europese vestigingen en produktiebedrijven in Engeland, Duitsland, Spanje en Ierland. Zijn Iers bedrijf is een nieuw bedrijf voor de fabricage van „wire carrier" met een capaciteit van ... meter/jaar. Evenals de meeste andere fabrikanten van afdichtingen ontwikkelde Schlegel „wire carrier" oorspronkelijk voor gebruik in zijn eigen produktie van afdichtingen. De verkoop van „wire carrier" als afzonderlijk goed is in de Europese Economische Gemeenschap een betrekkelijk nieuwe zaak.

(7) De totale omzet van CPIO bedroeg in 1982 ... Ffr. Één van haar voornaamste afnemers is Renault. Tot dusver heeft CPIO haar afdichtingen met Schlegel-„wire carrier" voornamelijk aan Renault France en Renault Industrie Belgique verkocht.

(8) De vraag naar „wire carrier" of vervangingsprodukten hangt rechtstreeks af van de vraag naar afdichtingen, die op haar beurt afhangt van de geplande produktie van voertuigen. Gezien de omvang van de Europese automarkt is de vraag naar „wire carrier" en andere produkten ter versterking van afdichtingen aanzienlijk (de globale Europese markt voor afgewerkte afdichtingen werd door Schlegel voor 1980 geschat op 215 miljoen US-dollar). In de Europese Economische Gemeenschap is een groot aantal producenten van afdichtingen aanwezig dat aan de autofabrikanten levert of kan leveren. De gehele rubberindustrie, waarin een groot aantal fabrikanten werkzaam is, moet als potentiële leverancier op deze markt worden beschouwd. Voor zover zij niet door de fabrikanten van afdichtingen zelf worden vervaardigd, kunnen de produkten voor versterking van afdichtingen ook door een groot aantal fabrikanten worden geleverd.

(9) Voor Frankrijk raamt Schlegel de totale Franse vraag naar produkten voor versterking van afdichtingen in 1982 op 46 miljoen meter per jaar (uitgaande van 15,5 meter per personenauto en 9 meter per bedrijfsvoertuig). Van deze totale vraag nam Renault in 1982 ongeveer ... meter per jaar voor zijn rekening. In hetzelfde jaar leverde CPIO ongeveer ... meter aan de Franse automobielindustrie, hetgeen ongeveer 12 % van de totale Franse vraag en ongeveer ... % van Renault's totale vraag vertegenwoordigt.

(1) In de voor bekendmaking bestemde versie van deze beschikking zijn hierna enige cijfers weggelaten, conform de bepalingen van artikel 21 van Verordening nr. 17 betreffende het niet-prijsgeven van zakengeheimen.

(10) Na de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de twee bovengenoemde overeenkomsten in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen,* zijn bij de Commissie geen opmerkingen van derden binnengekomen.

II. JURIDISCHE BEOORDELING

A. De overeenkomst inzake mededeling van know-how

(11) Aan de voorwaarden voor het afgeven van een negatieve verklaring overeenkomstig artikel 2 van Verordening nr. 17 is voldaan. Op grond van de feiten waarover de Commissie beschikt, is er voor haar geen reden uit hoofde van artikel 85, lid 1, of artikel 86 van het EEG-Verdrag op te treden tegen de overeenkomst inzake mededeling van know-how.

(12) De overeenkomst inzake de mededeling van know-how bevat geen bepalingen die ten doel of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst. De overeenkomst inzake het gebruik van Schlegel's methoden en industriële procédés voor de vervaardiging van afdichtingen voor automobielen is niet-exclusief en laat CPIO vrij de afdichtingen in ieder gewenst EEG-land te produceren en in de gehele wereld te verkopen. Het verbod om buiten de gemeenschappelijke markt afdichtingen te produceren zou — zo het al een beperking oplevert — de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet waarneembaar beperken.

(13) Er zijn in het onderhavige geval geen gronden aanwezig om aan te nemen dat Schlegel of CPIO met behulp van deze overeenkomst misbruik zou kunnen maken van een bestaande machtspositie binnen de gemeenschappelijke markt of een wezenlijk deel daarvan.

B. De overeenkomst inzake de aankoop en het gebruik van Schlegel-„wire carrier"

(14) De overeenkomst inzake exclusieve aankoop en gebruik van „wire carrier" heeft ten doel en ten gevolge dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst, en kan de handel tussen Lid-Staten ongunstig beïnvloeden. Het verbod van artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag kan echter in het onderhavige geval overeenkomstig artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag buiten toepassing worden verklaard.

(15) Een overeenkomst die zoals in het onderhavige geval de produktieplanning verzekert via verplichtingen inzake exclusieve aankoop en gebruik, waarbij het gedurende 5 jaar (de looptijd van die overeenkomst) niet mogelijk is om van leverancier te veranderen, gaat verder dan de gebruikelijke verkoopovereenkomsten op lange termijn en valt om de volgende redenen onder artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag.

Omdat CPIO de verplichting heeft gedurende 5 jaar Schlegel-„wire carrier" te gebruiken voor de fabricage van afdichtingen, is zij beperkt in haar vrijheid om een alternatief produkt te gebruiken, te kopen, ontwikkelen of vervaardigen. De verplichting van CPIO om haar gehele behoefte aan „wire carrier" gedurende 5 jaar door aankopen bij Schlegel te dekken heeft een soortgelijk gevolg.

(16) De overeenkomst heeft voorts tot gevolg dat een aanzienlijk deel van met name de vraag naar afdichtingen voor Schlegel wordt gereserveerd, aangezien de Régie Renault een belangrijk deel (ongeveer . . . %) van haar behoeften aan afdichtingen, dit is ongeveer 12 % van de totale Franse markt, door aankopen bij CPIO dekt (zie punt 9). Deze overeenkomst sluit dat deel van de afdichtingenmarkt gedurende 5 jaar voor andere EEG-leveranciers af.

(17) De in deze overeenkomst vervatte beperkingen beïnvloeden de handel tussen Lid-Staten ongunstig, aangezien een groot aantal fabrikanten van afdichtingen en produkten voor de versterking van afdichtingen, deze produkten uit andere EEG-landen zou kunnen leveren.

(18) De overeenkomst voldoet aan de vereisten van artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag.

Zij draagt bij tot de verbetering van de produktie en de verdeling der produkten en tot bevordering van de technische en economische vooruitgang.

In de automobielindustrie, waar serieproduktie lang van te voren moet worden voorbereid, zijn overeenkomsten op lange termijn voor de levering van onderdelen onontbeerlijk en vast gebruik bij zowel de autofabrikant als zijn leveranciers. Indien de produktieplanning, als in het onderhavige geval, wordt verzekerd via verplichtingen inzake exclusieve aankoop en gebruik, wordt door deze verbintenis de produktie van de leverancier en die van de autofabrikant gerationaliseerd. Zij rationaliseert verder het voortdurend proces van levering en ontvangst der goederen. Dit geldt ook in het onderhavige geval waar de „wire carrier", die wordt gefabriceerd volgens de eigen specificaties van CPIO, in afdichtingen wordt opgenomen door een onderdelenfabrikant, te weten CPIO, zodat de autofabrikanten continu met afdichtingen van constante kwaliteit kunnen worden bevoorraad.

Door grotere produktiehoeveelheden is bovendien een voortdurende verbetering van het betrokken produkt en het produktieproces mogelijk, omdat de produktie alleen bij een bepaald minimum aan exemplaren rendeert. De exclusieve aankoop- en gebruiksovereenkomst biedt voorts nog het voordeel dat planning van de aanvoer op lange termijn CPIO en Schlegel een betere mogelijkheid geeft om te voldoen aan de vereisten welke de voertuigfabrikanten aan afdichtingen stellen.

(19) De voordelen die van deze overeenkomst te verwachten zijn wegen op tegen de concurrentiebeperkende gevolgen van de exclusieve verplichtingen inzake gebruik en aankoop van „wire carrier" van Schlegel. De concurrentiebeperkingen die uit de overeenkomst volgen zijn tevens onmisbaar in de zin van artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag. Men mag niet aannemen dat hetzelfde voordeel zou kunnen worden bereikt door middel van verplichtingen die de concurrentie minder zouden beperken. De overeenkomst voor exclusieve aankoop en gebruik gedurende 5 jaar gaat niet verder dan hetgeen nodig is om deze voordelen te realiseren. De overeenkomst bepaalt voorts dat CPIO niet verplicht is Schlegel-„wire carrier" te gebruiken en te kopen indien „wire carrier" om technische redenen geen bruikbaar produkt is voor de versterking van afdichtingen (zie punt 4).

(20) De gebruikers ontvangen een billijk aandeel in de uit de overeenkomst voortvloeiende voordelen in de zin van artikel 85, lid 3, van het EEG-Verdrag. Dit is het gevolg van het feit dat er op deze markt een daadwerkelijke mededinging bij de toelevering bestaat, die ongetwijfeld in de overeengekomen aankoopprijs voor de „wire carrier" haar uitdrukking vindt.

De voordelen die uit de rationalisatie van de produktie van Schlegel en CPIO voortvloeien (zie punt 18) moeten ook de autofabrikanten en de eindgebruikers ten goede komen, omdat CPIO zich bevindt op een sterk concurrerende markt voor afdichtingen. Dit zal tot uiting komen in CPIO's verkoopprijzen voor afdichtingen.

(21) Partijen krijgen door de overeenkomst niet de mogelijkheid om voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen. Er bestaat op de gemeenschappelijke markt (zie punt 8) een omvangrijke vraag naar en een groot aanbod van afdichtingen en produkten voor de versterking van afdichtingen. De geheime technische procédés van Schlegel vormen geen belemmering voor de toegang van concurrenten tot deze markt. Gezien deze omstandigheid behoeft niet te worden verwacht dat de markt, die door de overeenkomst tussen Schlegel en CPIO wordt afgesloten, een belangrijk deel zal uitmaken van de totale markt voor de onderhavige produkten in de Gemeenschap. Daar komt nog bij dat CPIO, mochten haar klanten, de autofabrikanten, om technische redenen geen afdichtingen met Schlegel-„wire carrier" willen gebruiken, niet langer verplicht is de „wire carrier" te kopen (zie punt 4),

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

De Commissie verklaart overeenkomstig artikel 2 van Verordening nr. 17 en op grond van de haar ter beschikking staande gegevens, dat er voor haar geen gronden bestaan om krachtens artikel 85, lid 1, en artikel 86 van het EEG-Verdrag op te treden tegen de op 10 december 1979 tussen de Schlegel Corporation te New York en de Compagnie des produits industriels de l'ouest SA te Nantes, gesloten en op 5 april 1983 gewijzigde overeenkomst inzake de mededeling van know-how.

Artikel 2

Het bepaalde in artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag wordt overeenkomstig artikel 85, lid 3, voor de periode van 20 mei 1980 tot en met 31 maart 1985 buiten toepassing verklaard voor de overeenkomst inzake de aankoop van „wire carrier" van 10 december 1979 tussen de Schlegel Corporation en de Compagnie des produits industriels de l'ouest SA.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot de volgende ondernemingen :

1. Schlegel Corporation, 400 East Avenue, PO Box 23 113, Rochester, NY 14692 — USA ;
2. Compagnie des produits industriels de l'ouest SA, Nantes, Z.I. de Nantes — Carquefou, BP 1226, F-44023 Nantes Cedex.

Gedaan te Brussel, 6 december 1983.

Voor de Commissie

Frans ANDRIESSEN

Lid van de Commissie